

32374

Wijz Elektriciteits- en Gaswet, novelle marktmodel.

Inbreng SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van het wetsvoorstel. Zij constateren dat het wetsvoorstel inclusief de novelle inmiddels ruim twee jaar in behandeling is.

De regering stelt in de MvT dat de aanleiding destijds gevormd werd door twee overwegingen.

Allereerst werden dat kleinverbruikers na de liberalisering van de energiemarkt met een aantal structurele problemen geconfronteerd: “Kleinverbruikers die bijvoorbeeld wilden verhuizen of switchen werden geconfronteerd met lange wachttijden, verkeerde meetgegevens, onjuiste afrekeningen, fouten in adressering enzovoort.

Inmiddels zijn we twee jaar verder en is het wetsvoorstel nog niet van kracht. Dan zou je verwachten dat de structurele problemen van de kleinverbruikers verergerd zijn. Is dat zo? Hoe was de afgelopen twee jaar de kwantitatieve ontwikkeling van de bovenomschreven knelpunten? En hoe staat het met het aantal jaarlijks geswitchte klanten? Neemt dat toe en zo ja: neemt de groep die nog nooit geswitcht is af, of is er een min of meer constante groep klanten die met grote regelmaat overstapt? Zijn de overstappers meer tevreden over hun energieleverancier dan de niet overstappers? Hoe wordt dit vastgesteld?

De tweede aanleiding voor het wetsvoorstel was de wens om het energieverbruik van huishoudens te beperken. Slimme meters zouden daar een nuttige bijdrage aan kunnen leveren. Tijdens de behandeling van het wetsvoorstel 31374 was er discussie in hoeverre slimme meters (zonder de additionele producten die er in de toekomst bij geleverd worden) het energieverbruik terugdringen.

De leden van de SP-fractie zijn daarom benieuwd of er inmiddels hardere gegevens zijn over het energiebesparende effect van de meters. Hoeveel meters zijn er inmiddels in Nederland geplaatst en is door een onafhankelijke onderzoeksinstelling vastgesteld wat het effect van de meters is op het verbruik?

Kan tenslotte worden aangegeven hoe ver het staat met de ontwikkeling van additionele producten en diensten voor de slimme meter, waardoor de gebruiker zijn apparatuur strategischer kan (laten) in- en uitschakelen, daarbij profiterend van goedkope tarieven of eigen energieopwekking? Is in landen waar de slimme meter al een grote penetratiegraad heeft de uitrol van slimme toepassingen al verder gevorderd?

In 2012 zal de stand van zaken rond de slimme meters op grond van de Derde elektriciteitsrichtlijn van de EU. Kan de regering de evaluatiecriteria toelichten? Op grond waarvan wordt besloten dat de evaluatie positief dan wel negatief uitvalt? Wat beschouwt de Europese Commissie als een ‘positieve’ evaluatie? Hoe denkt de regering hierover? Moet de evaluatie worden voorgelegd aan de Europese Commissie? Wie voert de evaluatie uit? Is dat een onafhankelijke partij? Wat is het tijdspad van de evaluatie? Start deze op 3 september 2012? Of moet de evaluatie op die datum gereed zijn? Hoe verhoudt de datum van 3 september 2012 zich tot de eerdere toezegging om de beperkte uitrol op grond van de richtlijn energiediensten ten minste twee jaar te laten duren? Zijn

er door de vertraagde invoering van de slimme meter wel voldoende gegevens beschikbaar om een representatief evaluatieonderzoek te doen?

Het wetsvoorstel gaat uit van de volledige werking van de Splitsingswet, die de scheiding tussen netbeheerders en productie-/leveringsbedrijven regelt. Wat zijn de consequenties van de uitspraak van het Gerechtshof Den Haag van 22 juni 2010 over de Splitsingswet, waarin het Hof stelt dat artikel 10b Elektriciteitswet 1998 en artikel 2c Gaswet in strijd zijn met bepalingen uit het EG-Verdrag vrij verkeer van kapitaal (artikel 63 VWEU, artikel 56 EG) en bijgevolg onverbindend zijn?

Kan worden aangegeven waarom bij Artikel I, onderdeel J, artikel 26ae en Artikel II, onderdeel E, artikel 13^e geen voorhangbepaling is opgenomen, terwijl de bewindspersoon van EZ in de parlementaire behandeling heeft toegezegd het besluit om grootschalig de slimme elektriciteits- en gasmeter uit te rollen in overleg met de Kamer te nemen?

De leden van de SP-fractie suggereren om de novelle inzake het wetsvoorstel marktmodel te benutten om enkele resterende knelpunten met betrekking tot het capaciteitstarief op te lossen. Zij constateren dat ook dit onderdeel van wetsvoorstel 31374 voor veel commotie heeft gezorgd onder kleinverbruikers.

Zo wordt eigenaren van een garage/berging op een aparte aansluiting een gelijk tarief in rekening gebracht als het standaardtarief voor woonhuizen, terwijl het elektriciteitsverbruik in dergelijke gevallen niet meer dan enkele tientallen kWh's per jaar bedraagt. Uit een brief van de Vereniging van Huiseigenaren Slotervaart bleek een bewoner met een jaarverbruik van 3kWh (kosten: minder dan €1) een aansluittarief van €177 te moeten betalen.

Onderschrijft de regering dat dit buitensporig is? Is zij bereidt om voor dit soort aansluitingen een apart tarief mogelijk te maken?

De leden van de SP-fractie zouden graag meer inzicht krijgen in de opbouw van het basis-capaciteitstarief van ca. €170/jaar voor de kleinverbruikers. Zij begrijpen dat een deel van het capaciteitstarief gebruikt wordt ter dekking van de netverliezen.

Hoeveel bedragen op dit moment de totale netverliezen in Nederland? Wat zijn de totale kosten van deze netverliezen? Welk deel van deze kosten worden gedekt door de producenten, de grootverbruikers en de kleinverbruikers? Is deze kostenverdeling in lijn met het beginsel: de veroorzaker betaalt? Zo nee, onderschrijft de regering de wenselijkheid om de kosten zodanig her te verdelen dat meer recht gedaan wordt aan dit principe?

De leden van de SP-fractie zijn benieuwd hoe de vorderingen zijn met de opstelling van een modelcontract voor de energielevering aan kleinverbruikers, zoals geregeld in het amendement Jansen (31374-7). Zij vinden het wenselijk dat het modelcontract operationeel is op het moment dat de wetsvoorstellen 31374 en 32374 goedgekeurd zijn door het parlement.

De leden van de SP-fractie onderschrijven de wenselijkheid dat er een actualisering moet komen van de kosten-analyse voor de uitrol van de slimme meter, op basis van actuele marktinformatie en het nieuwe wetsvoorstel. Zij zijn van mening dat dit onderzoek dient te worden uitgevoerd door een strikt onafhankelijke partij, zonder

directe binding met de energiesector. Een partij als KEMA is direct belanghebbend bij onderzoek en advies rond de uitrol van de slimme meter en smart grids. Dat staat op gespannen voet met de vereiste objectiviteit voor dit onderzoek.

2.1 Keuzevrijheid.

De leden van de SP-fractie zijn positief over de uitwerking van de keuzevrijheid, zowel voor situaties waar wel en niet een slimme meter aanwezig is. Dat is een optimale invulling uit het oogpunt van rechtsgelijkheid.

Is het wettelijk uitgesloten dat de energieleverancier of de netbeheerder aan klanten met een traditionele meter een hoger tarief in rekening brengen dan aan klanten met een slimme meter? Zo nee: zijn er beperkingen gesteld in het verschil tussen de tarieven?

2.2 Voorwaarden gegevensverzameling

Beperken de restricties voor netbeheerder en energieleverancier om via de slimme meters gegevens van klanten op te halen de klant zelf in zijn mogelijkheden om meer en frequentere gegevens te gebruiken?

2.3 Transparantie

Wat is de meerwaarde voor de kleinverbruikers, indien net beheerders en leveranciers via de informatiecode verplicht worden om een rapportagevorm te ontwikkelen om hen via het jaarverslag te informeren over de naleving van de verantwoordingsvoorwaarden die de NMa, op grond van de ministeriële regeling, in de informatiecode heeft vastgesteld? Kan de kleinverbruiker niet ook al via het College Bescherming Persoonsgegevens nagaan of de privacyregels door de energiebedrijven zijn nageleefd? Zo ja: is deze bepaling dan niet overbodig? Wat zijn de administratieve lasten van deze extra verantwoordingsbepaling?

Welke rol en invloed heeft de regering ten aanzien van de Informatiecode Elektriciteit en Gas? Kan de Informatiecode Elektriciteit en Gas aan de Kamer worden voorgelegd voordat deze wordt gewijzigd middels een besluit van de Raad van Bestuur van de NMa en gepubliceerd wordt in de Staatscourant?

Wordt de code ter toetsing voorgelegd aan het College Bescherming Persoonsgegevens? Zo neen, waarom niet?

2.4 Overige voorwaarden.

De leden van de SP-fractie onderschrijven de wenselijkheid van regulering voor het op afstand afsluiten van gebruikers van energie, dan wel het beperken van de energielevering tot onder het normale maximum (afknijpen). Een ander aspect dat wettelijke inkadering verdient is de mogelijkheid voor een leverancier om een klant met betalingsachterstand, een anderszins problematisch betaalgedrag of louter woonachtig in een wijk waar veel betalingsachterstand voorkomen, te dwingen om over te stappen naar prepaid levering. Kan de regering aangeven hoe zij een balans denkt te vinden tussen enerzijds de terechte wens van leveranciers dat er betaald wordt voor het geleverde product en anderzijds de bescherming van de kleinverbruiker tegen machtsmisbruik door de leverancier van een eerste levensbehoefte?